

## Prací prášek, gel, nebo kapsli?

---



### Prací prášky

Starší hospodyňky možná pamatují na Tix, Titan a Merkur, se kterými praly, jakmile se v našich domácnostech objevily automatické pračky. Dnes na nás z regálů obchodů vykukují nejrůznější druhy prášků na praní. Drtivá většina z nás po nich sáhne, i když už má další možnost volby pracího prostředku. Stále platí, že **jsou určeny především na praní v pračce a nikoli na ruční přepírání.**

Prací prášky obsahují 20 % tenzidů (látek, které „obklopí“ nečistotu a oddělí ji od povrchu tkaniny), v případě prášků na bílé prádlo je jejich součástí také bělidlo a posilovače bělení. **Existují ve variantě pro bílé a barevné prádlo, případně jsou univerzální.**

**Výhodou prášku je, že si dobře poradí i s hodně špinavým prádlem, zdárně se přizpůsobí nízkým i vysokým teplotám.**

Je nutné ho **dávkovat nejen podle toho, jak moc špinavé prádlo pereme, ale také je nezbytné brát do úvahy tvrdost vody.** Nevkládá se obvykle přímo do bubnu pračky, ale do výsuvného dávkovače v horní části pračky. Některé krabice s prášky obsahují i kulatý plastový dávkovač, který se po naplnění může vložit mezi prádlo.

Stává se ale, že se prášek, zvláště při přeplněné pračce, rozpustí nedokonale a na prádle zůstanou bílé skvrny. To se ovšem může stát, i když prášek nasypeme do klasické přihrádky, pokud je pračka tak plná, že se nemůže prádlo v bubnu pořádně otáčet a neprolije se při rotaci dostatečně vodou.

## Hlavní složky pracích prášků:

- *sodium sulfate* – síran sodný (plnidlo),
- *sodium carbonate* – prací soda (změkčovaadlo),
- *sodium carbonate peroxide* –perkarbonát sodný (kyslíkové bělidlo),
- *alkyl-benzensulfonany* nebo *alkylsulfáty* – tenzidy,
- *zeolit* – (změkčovaadlo)

## Gely

Statistické průzkumy udávají, že gely používá pouze 12% domácností. A to je podle odborníků škoda, protože **jsou ideální pro citlivější materiály (kromě vlny a hedvábí!).**

Jsou složené z 30 % tenzidů a většího množství neiontových enzymů, které chrání vlákna tkaniny. **Existují rovněž ve variantě pro bílé a barevné prádlo.**

Proti klasickým práškům mají tu výhodu, že se **dobře rozpouštějí ve vodě, proto uspějí i tam, kde z kohoutku teče voda tvrdá.**

**Nejsou ale bohužel tak účinné jako prášky. Doporučují se proto spíše pro praní mírně nebo běžně zašpiněného prádla.** A to i při nižších teplotách – ostatně na vysoké teploty se nedoporučují. Protože se s vodou dobře spojují, nezanechávají na prádle žádné bílé skvrny.

Když však má oblečení, které chceme vyprat, na sobě nějakou odolnou skvrnu od vnějších nečistot, je dobré přímo na ni nanést samotný gel a před praním nechat působit. **Zázraky od skvrn od ovoce nebo trávy ovšem nečekejte, spokojeni ale naopak můžete být s odstraněním skvrn od potravin.**

Gely se nalévají v doporučeném množství do dávkovací nádoby, která je součástí balení a vkládají k prádlu přímo do bubny. **Výhodou je jistě i větší koncentrace prostředku, takže menší množství vystačí na stejné množství dávek prádla.** Láhev s gelem tedy nezabere tolik místa, jako krabice s práškem XXL.

## Kapsle

Kapsle jsou pro mnohé z nás stále novinkou na trhu s pracími prostředky. Výhodou bezesporu je, že prací prostředek nemusíme odměřovat a vyvarujeme se tak rozsypání či rozlití.

Každá kapsle se skládá ze tří na první pohled patrných složek, které čistí, odstraňují skvrny a rozjasňují barvy. Každá složka má svoje speciální složení. Dohromady se doplňují. Obal kapsle je jemný, tenký a rozpustný i při nižších teplotách praní. **Na běžně zašpiněné prádlo postačí jedna kapsle, pro více zašpiněné dvě.** Stejně jako u pracího prášku a gelu **existuje varianta pro bílé a barevné prádlo.**

Pro dobrou účinnost však také musíme dodržovat určité pravidlo, které zaručí, že se kapsle úplně rozpustí. Pamatujte si, že **je nezbytné kostičku do pračky umístit jako první, ještě před naplněním prádlem, a to na zadní stěnu bubny v její dolní části.**

Další doporučení zní – uchovávat kapsle v suchém a chladném prostředí, pevně uzavřené. Jinak se mohou slepit. Pokud k tomu dojde, neoddělujte je, použijte raději dvě kapsle na jedno praní a pak na konci pracího

cyklu opakujte máchání.

Možná vás to překvapí, ale stejně jako u potravin i u pracích prostředků se vyplatí sledovat datum spotřeby. S jejich stářím rovněž klesá účinnost.

## **Víte, že?**

**Tenzidy** jsou povrchově aktivní látky, které snižují nebo odstraňují povrchové napětí kapalin. Dochází k porušení nečistot a ty se odplaví.

**Enzymy** rozpouštějí nečistoty bílkovinného původu. Účinné jsou pouze při teplotách do 60 °C. Pocházejí z rostlin nebo živočichů, mají tedy biologický původ.